

Sygnatura akt II Ca 1889/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Nowak (sprawozdawca)
Sędziowie:	SO Katarzyna Oleksiak SO Katarzyna Serafin-Tabor

Protokolant: starszy protokolant sądowy Paulina Florkowska

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2017 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. Z.

przeciwko Miejskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Spółce Akcyjnej z siedzibą w K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie

z dnia 24 maja 2017 r., sygnatura akt I C 2773/13/K

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że nadaje mu brzmienie:

„I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 697 zł (sześćset dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie kwotę 2676,49 zł (dwa tysiące sześćset siedemdziesiąt sześć złotych czterdzieści dziewięć groszy) tytułem nieuiszczonych wydatków.”;

2. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 165 zł (sto sześćdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Katarzyna Oleksiak SSO Anna Nowak SSO Katarzyna Serafin-Tabor

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 14 grudnia 2017 roku.

Wyrokiem z dnia 24 maja 2017 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa –Krowodrzy w Krakowie zasądził od strony pozwanej Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka Akcyjna z siedzibą w K., na rzecz powoda K. Z. kwotę 675, 73 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 26 listopada 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2651 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania; a także nakazał ściągnąć od strony pozwanej Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. kwotę 2416,78 zł tytułem niepokrytych kosztów opinii biegłych.

W uzasadnieniu wskazał, iż bezspornym w sprawie było, że nieruchomości położona w K., obręb nr (...)P., składająca się z działki nr (...) o powierzchni 0,1751 ha, objęta księgą wieczystą nr (...), stanowi własność powoda K. Z.. Na przedmiotowej nieruchomości wybudowano urządzenia w postaci sieci wodociągowej Ø 1200 mm o długości 33,80m stanowiące własność strony pozwanej.

Sąd Rejonowy ustalił nadto, że w dniu 29 sierpnia 1980 roku Naczelnik Dzielnicy K. wydał zezwolenie nr (...) na podstawie którego zezwolił Dyrekcji Rozbudowy Miasta K. II w K. na przeprowadzenie robót związanych z budową rurociągu tranzytowego na nieruchomościach położonych w K. oraz P. zgodnie z decyzją zatwierdzającą plan realizacyjny tej inwestycji z dnia 14 września 1977 roku nr (...) wydaną przez Zarząd Rozbudowy K..

Pismem z dnia 16 września 2013 roku powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty z tytułu utraty wartości nieruchomości i wygodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości, jednakże strona pozwana nie dokonała zapłaty na rzecz powoda.

Postanowieniem wydanym w dniu 4 maja 2015 roku do sygn. akt: II Ns 326/15/P Sąd Rejonowy dla Krakowa-Podgórze w Krakowie XII Wydział Cywilny ustanowił na nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...) na rzecz Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. w K. służebność przesyłu pasem o szerokości 7,20 m określonym punktami -1-2-3-4-5-1 przez biegłego geodetę S. W. w opinii z dnia 14 lipca 2014 roku za wynagrodzeniem w wysokości 26.006,00 zł.

Kwota obniżenia wartości działki nr (...) położonej w K., jedn. ew. P., obr. (...), na skutek lokalizacji podziemnych urządzeń przesyłowych sieci wodociągowej wynosi 27.900 zł. Kwota obniżenia wartości działki wyliczona dla 1 m² powierzchni zajętej na skutek lokalizacji urządzeń przesyłowych w obszarze działki (...) wynosi 77,60 zł/1 m².

Wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z części nieruchomości, działki ewidencyjnej nr (...), obręb (...), P., obciążonej posadowieniem urządzenia infrastruktury technicznej – rurociągiem wodnym o przekroju 1.200 mm, w okresie od 25 września 2003 roku do 25 września 2013 roku przysługujące powodowi K. Z., liczone od wartości gruntu wynosi 7.233 zł.

W motywach rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy wskazał, że żądanie pozwu było uzasadnione. W pierwszym rzędzie Sąd Rejonowy wskazał, że wniesiony pozew odpowiadał wymogom formalnym i w dostateczny sposób został sprecyzowany w piśmie procesowym z dnia 11 stycznia 2016 roku. Przechodząc do meritum sprawy Sąd Rejonowy podniósł, że strona pozwana nie zdołała wykazać, że dysponowała skutecznym wobec właściciela prawem do władania nieruchomością powoda. W szczególności strona pozwana nie wykazała, że w chwili budowania urządzeń przesyłowych dysponowała jakąkolwiek zgodą właściciela działki nr (...) położonej w K. na ich zamontowanie. Przedłożona decyzja z dnia 5 września 1983 roku wydana przez Naczelnika Dzielnicy K. o wywłaszczeniu na rzecz Skarbu Państwa działek w K. i P. dotyczyła realizacji inwestycji „R. II zad. 5”, zaś przedłożona umowa przez A. Z. z (...) – Oddziałem V ds. R. w K. której przedmiotem było ustalenie wysokości odszkodowania za straty powstałe w składnikach majątkowych na nieruchomości oznaczonej jako działka nr (...) dotyczyła inwestycji „R. II zad. 4”. Ponadto dołączony elaborat szacunkowy dotyczył ustalenia wysokości odszkodowania jedynie za składniki rolne znajdujące się na nieruchomościach, które zostały przejęte na rzecz Skarbu Państwa w związku z budową Nastawni P.. Działania poprzednika prawnego strony pozwanej nie znajdowały także umocowania w decyzji o jakiej mowa w art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (Dz. U. z dnia 14 marca 1974 r.), albowiem

strona pozwana nie wykazała w toku postępowania, aby do wydania takiej decyzji doszło. Przedłożonego natomiast do akt sprawy zezwolenia Naczelnika Dzielnicy K. z dnia 29 sierpnia 1980 roku nie sposób uznać za decyzję administracyjną w świetle obowiązujących przepisów kodeksu postępowania administracyjnego. Nie stanowi ono zatem w ocenie Sądu podstawy i tytułu administracyjnego do korzystania z nieruchomości powoda. Nadto już z treści tego zezwolenia wynika, że wydano je na okres czasowego zajęcia, zatem wykluczone jest uznawanie zezwolenia – po pierwsze jako decyzji administracyjnej, po drugie jako pozwalającego na trwałe zajęcie nieruchomości. Skoro zatem strona pozwana nie dysponowała żadnym tytułem prawnym do przedmiotowej nieruchomości, to tym samym była ona posiadaczem w złej wierze tej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności i zgodnie z art. 224 § 2 i art. 225 k.c. zobowiązana jest do zapłaty dochodzonej pozwem należności tytułem utraty wartości nieruchomości oraz wynagrodzenia za korzystanie z niej. Za bezzasadny Sąd Rejonowy uznał zarzut, iż żądanie zasądzenia wynagrodzenia z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości nie mogło podlegać uwzględnieniu wobec zapłaty przez stronę pozwana wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie z dnia 4 maja 2015 roku, wskazując, że w okresie przed jej ustanowieniem pozwana nie była uprawniona do zajmowania nieruchomości powoda, tak więc roszczenia powoda za okres objęty pozwem są w pełni uzasadnione. Wysokość należności z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości oraz z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości Sąd ustalił na podstawie opinii wydanych przez powołanych w sprawie biegłych sądowych, które zostały ocenione przez Sąd jako rzetelne i fachowe.

O kosztach Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka Akcyjna z siedzibą w K. i zaskarżając go w całości zarzuciła naruszenie prawa materialnego tj. art. 7 k.c. w zw. z art. 231 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie na podstawie dowodów zgromadzonych w sprawie wynikającego z powyższych przepisów domniemania dobrej wiary strony pozwanej zarówno w chwili instalowania na nieruchomości położonej w K. jedn. ewid. P., stanowiącej aktualnie działkę nr (...), będącej własnością poprzedników prawnych powoda sieci wodociągowej 1200 mm, jak i w późniejszym okresie władania przez pozwaną częścią tej nieruchomości; art.224 § 1 i art.225 k.c. w związku z art.222 § 2 k.c. przez ustalenie, że pozwana nie posiadała tytułu prawnego do zainstalowania i do władania częścią w/w nieruchomości oraz nieuwzględnienie faktu zapłaty powodowi przez stronę pozwana wynagrodzenia z tytułu ustanowienia na działce powoda nr (...) na rzecz pozwanej służebności przesyłu, które obejmowało również wynagrodzenie za obniżenie wartości nieruchomości; art.16 i art.104 k.p.a. poprzez uznanie, iż Zezwolenie Naczelnika Dzielnicy K. z dnia 29.08.1980r. nr (...), nie jest decyzją administracyjną; naruszenie przepisów postępowania, a to: art. 233 k.p.c. poprzez: nierozpoznanie przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy i rozstrzygnięcie bez merytorycznego rozważenia wszystkich przesłanek dochodzonych roszczeń; wadliwą ocenę dowodów z dokumentów przedłożonych w sprawie przez stronę pozwana, w szczególności Zezwolenia Naczelnika Dzielnicy K. z dnia 29.08.1980r. nr (...), umowy z dnia 21.04.1992r. zawartej pomiędzy (...)Oddział V d.s. R., a A. Z.; błędne ustalenie, że strona pozwana nie dysponowała skutecznym wobec poprzedników prawnych powoda oraz wobec powoda prawem do władania nieruchomością ; nie dysponowała żadnym tytułem prawnym do nieruchomości, a także, że w/w Zezwolenie wydano na okres czasowego zajęcia; na podstawie wadliwej oceny dowodów uznanie, że strona pozwana była posiadaczem w złej wierze nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności; nieuwzględnienie przy orzekaniu o wysokości żądania powoda dopuszczonych przez Sąd opinii biegłych sądowych, uznanych przez Sąd za rzetelne i fachowe i zasądzenie na rzecz powoda kwoty 675,73 przez niego nie udowodnionej, a nie kwoty 351,33 zł jako 1/100 z łącznej kwoty 35 133,00 wynikającej z powyższych opinii; art. 328 k.p.c. przez niewystarczające rozważenie w uzasadnieniu wyroku merytorycznych przesłanek dochodzonych roszczeń, niewskazanie przyczyn i podstaw, dla których Sąd odmówił mocy dowodowej i wiarygodności dowodom z dokumentów przedłożonym przez stronę pozwana, a w szczególności Zezwoleniu Naczelnika Dzielnicy K. z dnia 29.08.1980r. nr (...), umowie z dnia 21.04.1992r. zawartej pomiędzy (...) Oddział V d.s. R., a A. Z.; nie wyjaśnienie przyczyn, dla których Sąd orzekając o roszczeniach powoda uwzględnił je w wysokości żądanej przez powoda , pomijając przy tym odmienne, niższe w tym zakresie wyliczenia ich wysokości wynikające z opinii biegłych sądowych dopuszczonych przez Sąd; nie wskazanie w jakiej wysokości uwzględnił Sąd roszczenie powoda z tytułu utraty wartości spornej nieruchomości, a w jakiej z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z tej nieruchomości za okres 10

lat; naruszenie art.100 i 108 k.p.c. poprzez obciążenie pozwanej kosztami postępowania, bez szczegółowego wyliczenia kosztów, m.in. bez podania wysokości kosztów zastępstwa prawnego przyznanych pełnomocnikowi powoda oraz obciążenie pozwanej w całości kosztami sporządzenia opinii przez dwóch biegłych sądowych, w sytuacji kiedy żądanie pozwu dotyczyło 1/100 przysługującej powodowi kwoty, a biegli w swoich opiniach wyliczali wysokość roszczeń powoda w 100%.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżąca domagała się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa, oraz zasądzenia od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przy jednoczesnym pozostawieniu orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji strony pozwanej oraz zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne były prawidłowe. Sąd Okręgowy podziela te ustalenia i przyjmuje za własne, czyniąc je podstawą także swojego rozstrzygnięcia. Podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w istocie był tożsamy z zarzutami naruszenia prawa materialnego, albowiem odnosił się nie tyle do błędnej oceny wiarygodności i mocy dowodów, lecz do oceny w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy samej zasadności powództwa. W szczególności oceny czy po stronie pozwanej istniał skuteczny wobec powoda, a wcześniej jego poprzedników prawnych, tytuł prawny do władania przedmiotową nieruchomością w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu.

Przechodząc zatem do kwestii merytorycznych, wskazać należy, iż tytuł do wkroczenia na cudzą nieruchomość i jednorazowego wykorzystania jej w określonym celu lub wykorzystywania jej w pewnych celach przez dłuższy czas może wynikać nie tylko z ustawy czy z umowy z właścicielem nieruchomości, rodzącej skutki rzeczowe lub tylko obligacyjne, ale też z aktu administracyjnego. W ocenie Sądu Okręgowego, strona pozwana wykazała w toku postępowania, że przysługiwał jej tytuł prawny do zajmowania i korzystania z nieruchomości powoda w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu, a podstawę tą stanowiła przedłożona do akt decyzja administracyjna w postaci Zezwolenia Naczelnika Dzielnicy K. z dnia 29.08.1980r. nr (...), które wydane zostało na wniosek Dyrekcji Rozbudowy Miasta K. II w K. na podstawie art. 37 k.p.a. oraz art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości. Wbrew ocenie Sądu Rejonowego powyższy akt miał cechy administracyjnej decyzji wywłaszczeniowej i tak musi być kwalifikowany, albowiem jak wynika z jego treści został wydany w oparciu o procedurę wynikającą z ustawy Kodeks postępowania administracyjnego właściwa dla decyzji administracyjnej oraz w trybie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości. Przepis ten regulował szczególny tryb wywłaszczenia stanowiąc, że organy administracji państwowej, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe mogą za zezwoleniem naczelnika gminy, a w miastach - prezydenta lub naczelnika miasta (dzielnicy) zakładać i przeprowadzać na nieruchomościach - zgodnie z zatwierdzoną lokalizacją szczegółową - ciągi drenażowe, przewody służące do przesyłania płynów, pary, gazów, elektryczności oraz urządzenia techniczne łączności i sygnalizacji, a także inne podziemne lub nadziemne urządzenia techniczne niezbędne do korzystania z tych przewodów i urządzeń. Przeprowadzenie przewodów i urządzeń wiązało się z zagwarantowaniem prawa dostępu do nich w późniejszym czasie w celu wykonania czynności związanych z konserwacją przez osoby upoważnione przez właściwy organ, instytucję lub przedsiębiorstwo państwowe (art. 35 ust. 2 ustawy). Decyzja wydana na podstawie art. 35 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości stanowi niewątpliwie ograniczenie prawa własności w rozumieniu art. 140 k.c. Na właściciela nieruchomości ciąży obowiązek znoszenia ograniczeń wynikających z uprawnienia przyznanego podmiotowi wskazanemu w decyzji. Poglądy doktryny i orzecznictwa na temat charakteru praw i obowiązków, które powstają wskutek wydania decyzji mających podstawę w art. 35 ust. 1 u.z.t.w.n., nie są jednolite. Decyzję taką uznawano za źródło prawa podmiotowego, na które składało się uprawnienie do korzystania

z cudzej nieruchomości przez trwałe posadowienie na niej urządzeń i dostęp do nich. Uprawnienie wynikające z tej decyzji i będące jego odpowiednikiem ograniczenie prawa własności opisywano niekiedy jako prawo osobiste powodujące nawiązanie ciągłego stosunku cywilnoprawnego, ale też jako ograniczone prawo rzeczowe, służebność, służebność szczególnego rodzaju, zwaną też czasem służebnością przesyłu. Podobne wątpliwości rodziły uregulowania będące odpowiednikami art. 35 ust. 1 u.z.t.w.n. w kolejnych ustawach wyłączeniowych. Obecnie za dominującą trzeba uznać koncepcję, że decyzja wydana na podstawie art. 35 ust. 1 u.z.t.w.n. (art. 70 ust. 1 u.g.g., art. 124 ust. 1 u.g.n.) była aktem kształtującym treść prawa własności zgodnie z art. 140 k.c. Nie powodowała powstania służebności w ścisłym tego słowa znaczeniu, ponieważ skutki ograniczenia prawa własności (art. 147, 149 i 152 k.c.) różnią się od skutków prawnych wywołanych przez ustanowienie służebności, a podobieństwo między nimi wynika z kreowanego nimi obowiązku znoszenia przez właściciela zmian rzeczowych na jego nieruchomości. Z decyzji tej wynikają uprawnienia o charakterze administracyjnym, czasami nazwane szczególną służebnością ustawową. Wyrazem tego stanowiska jest uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2014r. (III CZP 87/13, LEX nr 1444416), wydana w składzie siedmiu sędziów, oraz uchwała z dnia 6 czerwca 2014r. (III CZP 9/14 LEX nr 1488913), w których Sąd przyjął, że przedsiębiorca, z inicjatywy którego na podstawie art. 35 ust. 1 u.z.t.w.n. wydano decyzję zezwalającą na korzystanie z cudzej nieruchomości w sposób oznaczony w ust. 2 tego przepisu, także aktualnie ma tytuł do utrzymywania na tej nieruchomości urządzeń, które postawił w związku z wydaniem decyzji. Decyzja ta nie straciła bowiem mocy obowiązującej wskutek upływu czasu w związku z niewygaszeniem przez ustawodawcę skuteczności tego rodzaju decyzji po wejściu w życie przepisów o służebności przesyłu. Decyzja ta wywołuje trwałe skutki nie tylko w tym sensie, że nie można ich dowolnie odwrócić, ale i w tym sensie, że nie konsumują się one przez jedno doniesie dla obrotu prawnego zdarzenie (jak np. w typowym wyłączeniu – odjęcie prawa własności). Decyzja ta prowadzi do wyłączenia właściciela nieruchomości przez trwałe ograniczenie jego prawa. Przedsiębiorca korzystający z urządzeń przesyłowych przystępuje do wykonywania uprawnień, jakie dla niego wynikają z ustaw wyłączeniowych nie „obok” właściciela, niejako wytyczając sobie zakres władztwa nad cudzą nieruchomością działaniami manifestowanymi na zewnątrz (co jest właściwe dla posiadacza służebności gruntowej), ale w obszarze, w którym właściciel został ograniczony w przysługującym mu prawie w interesie publicznym i na rzecz Państwa. Wydanie decyzji mającej podstawę w art. 35 u.z.t.w.n. prowadzi zatem do trwałego ograniczenia prawa własności nieruchomości, gdyż sprawia, że właściciel ma obowiązek znoszenia stanu faktycznego ukształtowanego przebiegiem urządzeń przez strefę, w której było lub mogło być wykonywane jego prawo. Uprawnienia z art. 35 ust. 2 u.z.t.w.n. mają swój odpowiednik w obecnie obowiązującym art. 124 ust.6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomości (t. jedn. DZ.U z 2015r. poz. 782). Reasumując - decyzja wydana na podstawie art. 35 ust.1 u.z.t.w.n. tworzy z jednej strony uprawnienia dla przedsiębiorstwa przesyłowego, z drugiej zaś trwałe obowiązek znoszenia dla właściciela nieruchomości. W świetle powyższego nie ulega wątpliwości, że skoro strona pozwana legitymuje się decyzją z dnia 29.08.1980 r. wydaną na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, w stosunku do nieruchomości powoda, to posiada tytuł prawny, który uprawnia ją do korzystania z nieruchomości powoda. Decyzja wydana na podstawie art. 35 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości stanowi bowiem ograniczenie prawa własności w rozumieniu art. 140 k.c. i jednocześnie jest tytułem prawnym do korzystania z cudzej nieruchomości w zakresie wynikającym z jej treści. Na powódzie jako właścicielu nieruchomości, przez którą bieżąca urządzenia przesyłowe wchodzące obecnie w skład Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A., ciąży zatem obowiązek znoszenia ograniczeń wynikających z uprawnienia strony pozwanej. Oceny tej nie zmienia okoliczność, że postanowieniem z dnia 4 maja 2015 roku do sygn. akt: II Ns 326/15/P Sąd Rejonowy dla Krakowa-Podgórze w Krakowie XII Wydział Cywilny ustanowił na nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...) na rzecz Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. w K. służebność przesyłu za wynagrodzeniem w wysokości 26.006,00 zł. Samo istnienie decyzji z art. 35 nie stanowi przesłanki oddalenia wniosku o ustanowienie służebności przesyłu albowiem uprawnienie z art. 35 ma charakter publicznoprawny, a nie cywilnoprawny. Moc wiążąca orzeczenia nie rozciąga się na kwestie prejudycjalne, które sąd przesądził, dążąc do rozstrzygnięcia o żądaniu i których rozstrzygnięcie znajduje się poza sentencją, jako element jej motywów. Inaczej rzecz ujmując moc wiążąca odnosi się do "skutku prawnego", który stanowił przedmiot orzekania i nie oznacza związania sądu i stron ustaleniami i oceną prawną zawartą w uzasadnieniu innego orzeczenia, w tym rozstrzygnięcia o zasadności zarzutów podnoszonych przez pozwanego. Zakresem prawomocności materialnej jest, bowiem objęty tylko ostateczny wynik rozstrzygnięcia, a nie przesłanki, które do tego doprowadziły. Tego rodzaju zagadnienia

mogą być przedmiotem odmiennego osądu w późniejszych procesach, dopóki nie zostaną objęte rozstrzygnięciem w sposób, który będzie wiązał kolejne sądy w dalszych postępowaniach. Wprawdzie nie jest pożądana sytuacja, w której analogiczne stany faktyczne, zostaną odmiennie ocenione przez różne sądy, ale ograniczenie swobody jurysdykcyjnej sądu oraz odstąpienie od zasady bezpośredniości i swobodnej oceny dowodów, nie znajduje dostatecznych podstaw w art. 365 § 1 k.p.c., który dopuszcza rozbieżność ocen między sądami, w rozstrzygnięciu kwestii "wstępnych" poza związaniem sentencją (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, OSNC - ZD 2008, nr A, poz. 120, z dnia 16 lipca 2009 r., I CSK 456/08, nie publ., z dnia 17 maja 2015 r., I CSK 494/11, nie publ., z dnia 25 czerwca 2014 r., IV CSK 610/13, OSNC-ZD 2015, nr D, poz. 51, z dnia 15 stycznia 2015 r., IV CSK 181/14, nie publ., z dnia 20 stycznia 2015 r., V CSK 210/14, nie publ., z dnia 9 września 2015 r., IV CSK 726/14, nie publ., z dnia 11 lutego 2014 r., I UK 329/13, OSNP 2015, Nr 5, poz. 69).

Konkludując należy stwierdzić, że pozwane przedsiębiorstwo miało trwały tytuł do posiadania urządzeń oraz do ich eksploatacji na podstawie art. 35 cyt. wyżej ustawy w okresie dochodzonym pozwem tj. od 2003 roku do 2013 roku.

W konsekwencji oddaleniu podlegać musiało żądanie przyznania powodowi wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez stronę pozwaną z jego nieruchomości. Ponieważ stronie pozwanej przysługuje tytuł prawny do korzystania z nieruchomości powoda, nie można stwierdzić, by działał on bezprawnie. Bezprawność działania stanowi natomiast podstawową przesłankę warunkującą zasadność roszczenia opartego o treść art.224 § 1 i art.225 k.c. w związku z art.222 § 2 k.c. Natomiast odszkodowanie za utratę wartości nieruchomości mieści już w kwocie wynagrodzenia na ustanowienie służebności przesyłu jaka wskazana została w postanowieniu Sądu Rejonowego dla Krakowa -Podgórze w Krakowie z dnia 4 maja 2015 roku w sprawie do sygn. akt: II Ns 326/15/P, które uprawomocniło się z dniem 17.06.2015 r. Wynagrodzenie za obciążenie nieruchomości służebnością obejmuje bowiem zarówno mniejszą wartość rynkową nieruchomości na skutek obciążenia służebnością jak i wynagrodzenie za korzystanie z tej nieruchomości przez przedsiębiorstwo przesyłowe w zakresie służebności przesyłu.

Z przedstawionych wyżej względów, Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Zmiana rozstrzygnięcia co do istoty poprzez oddalenie powództwa skutkować musiała także zmianą rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu, o których orzeczono na mocy art. 98 § 1 k.p.c., a na które to koszty złożył się uiszczona przez stronę pozwaną zaliczka na poczet opinii biegłego w kwocie 500 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 180 zł ustalone na podstawie § 6 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r. poz. 490 z późn zm) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa. Przy zastosowaniu art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd Okręgowy nakazał także ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2676,49 zł poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatków na poczet sporządzonych w sprawie opinii biegłych.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c., a założyły się na nie opłata od apelacji w kwocie 30 zł oraz koszty zastępstwa procesowego strony pozwanej w kwocie 135 zł ustalone na podstawie § 2 pkt. 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 poz. 1804).

SSO Katarzyna Oleksiak SSO Anna Nowak SSO Katarzyna Serafin- Tabor